

**Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2006**

**Slovenská agentúra
životného prostredia**

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

• MEDZINÁRODNÉ ORGANIZÁCIE

Európska únia

Koordinácia politiky SR k EÚ v oblasti životného prostredia je v gescii MŽP SR. Prvostupňovú koordinačnú úlohu zabezpečuje **Rezortná koordinačná skupina pre životné prostredie (RKS ŽP)**. RKS ŽP schvaľovala pozície na rokovaní pracovných skupín Rady EÚ pre životné prostredie, vyjadrovala sa k návrhom inštrukcií pripravovaných pre Komisiu pre záležitosti EÚ 1 ako aj návrhu mandátu pre zastupovania Slovenska na úrovni Rady EÚ pre životné prostredie. V rámci RKS boli diskutované a riešené otázky a problémy aj s nadrezortnou pôsobnosťou: prípravy podkladov a predbežných stanovísk na rokovanie Výboru pre európske záležitosti NR SR, koordinácia konaní o porušení Zmluvy o založení ES a pod., reportingové povinnosti voči Európskej komisii, problémy pri preklade dokumentov, korigendá platných legislatívnych predpisov, tlmočenie v pracovných skupinách rady. Príprava a schvaľovanie pozícií na rokovaní COREPERu boli v oblasti životného prostredia zabezpečované prostredníctvom účasti zástupcu MŽP SR na zasadnutiach Komisie pre záležitosti EÚ 1. Okrem pravidelných 19 stretnutí RKS ŽP sa zároveň uskutočnili aj neformálne stretnutia k riešeniu konkrétnych problémových okruhov resp. operatívnych problémov, v období medzi jednotlivými formálnymi rokovaniami RKS ŽP.

Najvyšším rozhodovacím orgánom na úrovni EÚ v oblasti životného prostredia pre prijímanie legislatívnych aktov a politických dokumentov Rada EÚ pre životné prostredie (RŽP), členom za SR je minister životného prostredia. Okrem pravidelných zasadnutí predsedníctvo zvyčajne organizuje aj tzv. neformálnu RŽP vo svojej krajine. V sledovanom období sa konalo celkovo 6 zasadnutí z toho 4 formálne (9. marca 2006 v Bruseli 27. júna 2006 v Luxemburgu, 23. októbra 2006 v Luxemburgu, 18. decembra 2006 v Bruseli).

V oblasti životného prostredia pracujú 2 pracovné skupiny RŽP (Pracovná skupina pre životné prostredie – tematicky zameraná na vnútorné environmentálne politiky a Pracovná skupina pre medzinárodné aspekty životného prostredia – zameraná na externé environmentálne politiky a koordináciu stanovísk členských krajín pred vyjednávaním o medzinárodných dohovoroch v oblasti životného prostredia). Zástupcovia rezortu životného prostredia, ako aj prizvaní odborníci z iných rezortov (MH SR, ÚGKK SR, MZ SR – CCHLP, ÚVZ SR, MP SR, MDPT SR) sa pravidelne zúčastňovali zasadnutí pracovných skupín Rady EÚ.

Využívajúc pozitívne skúsenosti „starých“ členských štátov EÚ, MŽP SR organizovalo pravidelné stretnutie zástupcov veľvyslanectiev členských štátov s ministrom životného prostredia SR pred formálnymi rokovaniami RŽP. Cieľom brífingov je informovať o pozíciách SR k prerokovávaným témam, ako aj získať zásadné informácie o postojoch ostatných štátov.

Záujmy SR boli presadzované vďaka aktívnej účasti zástupcov rezortu na zasadnutí jednotlivých formácií Rady EÚ pre ŽP najmä Rady ministrov životného prostredia.

Na zasadnutí Rady ministrov životného prostredia **dňa 9.3.2006 v Bruseli** Rada prijala text záverov k Tematickej stratégii o znečistení ovzdušia s malou úpravou v texte. Na základe diskusie ministrov k Návrhu nariadenia EP a Rady o homologizácii motorových vozidiel so zreteľom na emisie a o prístupe k informáciám o opravách vozidiel, vyplynulo, že väčšina delegácií je za zavedenie 2. etapy a prísnejších limitov. Predsedníctvo navrhlo pokračovať v diskusii na tému Geneticky modifikovaných organizmov aj na nasledujúcej Rade v júni. Na ôsme riadne zasadnutie Konferencie zmluvných strán (COP 8) dohovoru o biologickej diverzite (CBD) (20. – 31. marca 2006, Curitiba, Brazília), Rada prijala závery na základe kompromisného návrhu predloženého na rokovanie. K tretiemu zasadnutiu konferencie zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite, ktoré zohráva úlohu stretnutia zmluvných strán Kartagenského

Ludstvo je súčasť prírody a život závisí od nenarušeného fungovania prírodných systémov, ktoré zabezpečujú zásoby energie a výživných látok, ... Trvalý úžitok z prírody závisí od udržiavania základných ekologických procesov a životne dôležitých systémov, od rôznorodosti foriem života, ktoré sú ohrozené nadmernou exploataciou a deštrukciou stanovišť zo strany človeka.

*Svetová charta o prírode schválená
Valným zhromaždením OSN 28. októbra 1982*

protokolu o biologickej bezpečnosti (Curitiba, Brazília, 13. – 17. marca 2006) boli návrhy prijaté bez pripomienok. Rada vzala na vedomie správu o pokroku k návrhu smernice EP a Rady o posudzovaní povodní a povodňovom manažmente. Odsúhlasila navrhovaný text záverov Rady týkajúci sa krokov nadväzujúcich na 11. konferenciu zmluvných strán Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy v spojení s prvým zasadnutím konferencie strán, ktorá zohráva úlohu stretnutia zmluvných strán Kjótskeho protokolu s tým, že bol upravený text par. 6. Návrh záverov Rady na druhé zasadnutie konferencie strán Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach (1. – 5. mája 2006 v Ženeve) bol prijatý bez pripomienok. Rada odsúhlasila navrhovaný text príspevku Rady na prípravu jarného zasadnutia Európskej rady s tým, že text par. 3 a par. 16 týkajúce sa otázok energetiky a text part. 17 týkajúci sa klimatických zmien boli mierne upravené. Prediskutovala 3 otázky pripravené predsedníctvom k téme revízie Stratégie trvalo udržateľného rozvoja. Delegácie považujú dokumenty COM za dobré východisko, revidovaná stratégia by mala byť ambicióznou a koherentnou stratégiou odrážajúcou prepojenie s Lisabonskou stratégiou. Zámerom predsedníctva bolo prijatie záverov Rady k tematickej stratégii predchádzania vzniku odpadu a jeho recyklovania.

Dňa 27.6.2006 v Luxemburgu Rada prijala kvalifikovanou väčšinou všeobecné smerovanie k návrhu smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší pre Európu a jednomyseľne dosiahla politickú dohodu k návrhu smernice o hodnotení a manažmente povodňových rizík. Uskutočnila sa intenzívna diskusia k téme nariadenia EURO 5 a 6; boli prijaté závery Rady k tematickej stratégii predchádzania vzniku odpadu a jeho recyklovania; a závery Rady k tematickej stratégii pre životné prostredie v mestách. Uskutočnila sa výmena názorov na tému GMO a biopalív/biomasy.

Na zasadnutí Rady dňa **23.10.2006 v Luxemburgu** bola dosiahnutá politická dohoda kvalifikovanou väčšinou k návrhu smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší pre Európu; boli prijaté závery Rady na 12. konferenciu zmluvných strán (COP 12) Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy v spojení s 2. zasadnutím konferencie zmluvných strán, ktorá zohráva úlohu stretnutia zmluvných strán Kjótskeho protokolu (COP/MOP 2). Zároveň boli prijaté závery Rady k tematickej stratégii trvalo udržateľného využívania prírodných zdrojov; a závery Predsedníctva k príprave na ôsmu konferenciu zmluvných strán (COP 8) Bazilejského dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní. Rada viedla politickú diskusiu o tematickej stratégii a návrhu smernice o ochrane a zachovaní morského prostredia s cieľom usmerniť ďalšie práce PRES pri prerokovávaní návrhu.

Na zasadnutí Rady dňa **18.12.2006 v Bruseli** bola kvalifikovanou väčšinou dosiahnutá politická dohoda k návrhu smernice o morskej stratégii. Rada kvalifikovanou väčšinou schválila aj rozhodnutie Rady, ktorým sa zamietajú návrh Komisie na rozhodnutie Rady o dočasnom zákaze používania a predaja geneticky modifikovanej kukurice (linie T25) v Rakúsku podľa smernice EP a Rady 2001/18/ES a rozhodnutia Rady, ktorým sa zamietajú návrh Komisie na rozhodnutie Rady o dočasnom zákaze používania a predaja geneticky modifikovanej kukurice (linie MON 810) v Rakúsku podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES. Rada jednomyseľne prijala závery k oznámeniu Komisie o Zastavení straty biodiverzity do roku 2010. Rada viedla politickú diskusiu o ďalšom postupe medzinárodných rokovaní o klíme a zároveň prijala závery k nadviazaniu na 12. konferenciu zmluvných strán (COP 12) Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy v spojení s 2. zasadnutím konferencie zmluvných strán, ktorá zohráva úlohu stretnutia zmluvných strán Kjótskeho protokolu (COP/MOP 2). Rada schválila závery s príspevkom Rady pre životné prostredie na jarné zasadnutie Európskej rady. V schválených záveroch si EÚ stanovila ako cieľ 20 %-ný podiel energie z obnoviteľných zdrojov na spotrebe energie v EÚ do roku 2020 a záväzný minimálny cieľ 10 %-ný podiel biopalív na celkovej spotrebe benzínu a nafty v doprave v EÚ do roku 2020 za predpokladu, že druhá generácia biopalív bude komerčne dostupná. V otázke záväznosti cieľov pre OZE si DE PRES praje byť ambicioznejšie, táto politicky citlivá otázka bude diskutovaná na úrovni predsedov vlád na jarnom zasadnutí Európskej rady. Pre COM i PRES ide o dôležitý bod, nakoľko zavedenie povinných cieľov pre OZE a biopalivá predstavuje nástroje na dosiahnutie zníženia emisií skleníkových plynov, ku ktorým sa EÚ v záveroch Rady zaviazala. SR patrí k tým delegáciám, ktoré nepodporili PRES v tejto otázke. Rada schválila závery Rady k tematickej stratégii trvalo udržateľného využívania pesticídov. Kvalifikovanou väčšinou odmietla návrh rozhodnutia Rady o dočasnom zákaze používania a predaja geneticky modifikovanej kukurice (Zea mays L. línia MON 810) obsahujúcej gén Bt cryIA(b) v Maďarsku podľa smernice EP a Rady 2001/18/ES. Rada nedosiahla kvalifikovanú väčšinu pri hlasovaní o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa v súlade so smernicou 2001/18/ES uvádza na trh klinček (*Dianthus caryophyllus L.*, línia 123.2.38) s geneticky modifikovanou farbou kvetu. Konečné rozhodnutie sa tým prenáša v súlade s pravidlami komitológie na COM, ktorá môže prijať opatrenia v svojej právomoci. Počas zasadnutia sa uskutočnili politické diskusie k návrhu smernice o začlenení leteckej dopravy do systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v rámci Spoločenstva a k tematickej stratégii na ochranu pôdy. Výstupy diskusie ministrov budú použité pre ďalšiu orientáciu pri príprave návrhov na úrovni pracovnej skupiny. Rada diskutovala aj o oznámení COM o výsledkoch preskúmania komunitárnej stratégie na zníženie emisií CO₂ z osobných áut a ľahkých úžitkových vozidiel. Výstupy diskusie ministrov budú slúžiť na usmernenie práce COM pri príprave legislatívnych návrhov, ktoré by mali byť predložené koncom roka 2007, prípadne začiatkom 2008.

Za sledované obdobie boli v EÚ prijaté nasledovné **právne akty**: 13 nariadení, 14 smerníc, 13 rozhodnutí a 1 odporúčanie.

V roku 2006 pokračoval v oblasti životného prostredia proces transpozície a zabezpečovania implementácie platných legislatívnych aktov EÚ v oblasti životného prostredia. Prehľad prijatých právnych predpisov je uvedený v kapitole Environmentálne právo.

Rezort ŽP úzko spolupracuje so zástupcami NR SR; pracovníci NR SR sú pravidelne prizývaní k účasti na rokovaníach Rezortnej koordinačnej skupiny ŽP, ako aj k rokovaniam komisie EU 1 na MZV SR, kde sú pravidelne informovaní o všetkých stanoviskách SR pripravovaných na rokovania v inštitúciách EÚ. Rezort ŽP plní ustanovenia ústavného zákona 379/2004 Z.z. o spolupráci NR SR a vlády SR v záležitostiach EÚ a dodržiava stanovené lehoty čím prispieva k efektívnemu presadzovaniu záujmov Slovenska v EÚ.

Spolupráca Vyšehradskej skupiny

MŽP SR organizovalo 4.-5. mája 2006 v Košiciach 13. stretnutie ministrov životného prostredia Vyšehradskej skupiny (V4), kde nosnými témami stretnutia boli otázky tematickej stratégie EÚ pre prevenciu a recykláciu odpadov, skúsenosti krajín V4 s financovaním siete NATURA 2000 a výmena názorov na výhody využívania harmonizovaných geografických informácií.

Ministri sa dohodli na ďalšej spolupráci a koordinácii spoločných stanovísk k návrhu smernice EÚ o odpadoch a súhlasili s tým, aby v rámcovej smernici bola daná jasná a prehľadná definícia zhodnocovania, energetického využitia, skládkovania ako aj stanovené kritériá, na základe ktorých sa bude odpad považovať za surovinu.

Ministri konštatovali, že poskytnutie adekvátnych finančných prostriedkov pre financovanie siete NATURA 2000 zo zdrojov EÚ v období 2007-2013 je základnou podmienkou pre implementáciu smerníc o vtácoch a biotopoch. Ministri plne podporili ambicióznú iniciatívu INSPIRE (Infraštruktúra pre priestorové informácie v Spoločenstve), ktorej cieľom je vytvoriť lepšie právne prostredie v EÚ v oblasti priestorových informácií ako podpory pre formulovanie, implementáciu, monitoring a vyhodnotenie environmentálnej politiky.

• DVOJSTRANNÁ SPOLUPRÁCA

Dvojstranná spolupráca so susednými krajinami Českou republikou, Poľskou republikou, Maďarskou republikou a Rakúskou republikou bola zameraná hlavne na spoluprácu prihraničných regiónov pri programovaní a realizácii spoločných projektov aj s finančnou podporou programov EÚ. Rovnako intenzívne sa pracovalo v zmiešaných komisiách a pracovných skupinách pre spoluprácu s uvedenými krajinami pre oblasť hraničných vôd.

• MNOHOSTRANNÁ SPOLUPRÁCA

V roku 2006 sa zavŕšili iniciatívy SR stať sa plnohodnotným členom **Európskej organizácie pre využívanie meteorologických satelitov (EUMETSAT)**. Podpísaný bol Protokol o finančných náležitostiach týkajúcich sa prístupu SR k Dohovoru o zriadení Európskej organizácie pre využívanie meteorologických satelitov. Tento protokol tvoril východisko pre riadne členstvo SR v organizácii formou prístupu k dvom zmluvným dokumentom:

- **Dohovor o zriadení Európskej organizácie pre využívanie meteorologických satelitov (EUMETSAT)** (Ženeva, 24.5.1983, listina o prístupe SR uložená 3.1.2006)
- **Protokol o výsadách a imunitách Európskej organizácie pre využívanie meteorologických satelitov (EUMETSAT)** (Darmstadt, 5.6.1986, listina o prístupe SR uložená 24.1.2006).

*Opatrenia hospodárskej politiky a iné opatrenia budú určené na to, aby viedli k hospodárskemu a sociálnemu rozvoju Slovenskej republiky a budú sa riadiť zásadou trvalo udržateľného rozvoja. Tieto opatrenia by mali zabezpečiť, aby sa od samého začiatku **brali plne do úvahy aj aspekty ochrany životného prostredia** a aby boli prepojené na požiadavky harmonického sociálneho rozvoja*

Čl. 72 ods. 2 Európskej dohody o pridružení uzatvorenej medzi európskymi spoločenstvami a ich členmi na strane jednej a Slovenskou republikou na strane druhej (Luxemburg, 4. 10. 1993)

• PROGRAMY A PROJEKTY MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁČE

PHARE - Národný program

• PHARE – twinning, twinning light, technická asistencia

Program PHARE poskytuje všeobecnú pomoc kandidátskym krajinám pri vstupe do EÚ. Od roku 2000 sa na základe Agendy 2000 začala pomoc viac orientovať na podporu opatrení zameraných na dosiahnutie ekonomickej a sociálnej súdržnosti. V rámci programu PHARE boli v gescii MŽP SR v roku 2006 financované projekty komponentu harmonizácie *acquis* – tzv. twinning, twinning light a projekty technickej asistencie. Ich realizácia prebiehala v súlade s pravidlami Všeobecnej koordinačnej smernice pre zahraničnú pomoc poskytovanú EÚ.

Projekty schválené v rámci PHARE Finančného memoranda 2003 sú realizované v rokoch 2004-2006. V rámci rezortu životného prostredia sa jedná o tri projekty, ktorých príprava na realizáciu bola zahájená po výberových konaniach v novembri 2003. Okrem veľkých twinning projektov boli v rámci nealokovanej čiastky tzv. *Unallocated Institutional Building Facility* schválené na financovanie dva projekty technickej asistencie. Realizácia všetkých PHARE projektov v rezorte MŽP SR bola úspešne ukončená v roku 2006.

Tabuľka 267. Projekty realizované v rámci Finančného memoranda Národného programu PHARE 2003

2003-04-995-03-16: Posilnenie inštitucionálnych kapacít v sektore životného prostredia - twinning	
Zahraničný partner	Rakúsko (Federal Environment Agency - FEA)
Celkový finančný objem	1 160 000 EUR
Cieľ	<p>Posilnenie administratívnych, monitorovacích a výkonných kapacít v sektore životného prostredia, najmä vzhľadom na implementáciu <i>acquis</i> vzťahujúcu sa na štandardizáciu a reporting v oblasti ovzdušia, kvality vody, odpadov a ochrany prírody. Projekt je zameraný na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvorenie databázy slovenských reportingových povinností a jej naplnenie relevantnými údajmi • zabezpečenie úzkej spolupráce s inštitúciami, ktoré sa zúčastňujú na environmentálnom reportingu na európskej úrovni, najmä SHMÚ, SIŽP, ŠOP SR a ich inštitucionálne dobudovanie/posilnenie • zlepšenie technických prostriedkov kancelárie NFP pre EEA a siete NRC • posilnenie inštitúcií pre plnenie úloh vyplývajúcich z členstva SR v EEA a vytvorenie novej stránky národného servera siete EIONET. Zdokonalenie reportingu voči EEA,

	<ul style="list-style-type: none"> vytvorenie zdieľaného environmentálneho informačného systému sprístupňujúceho informácie o životnom prostredí nachádzajúce sa v rezorte pre potreby MŽP SR a SIŽP cez internet skvalitnenie existujúcej centrálnej monitorovacej siete SHMÚ na kontrolu znečistenia ovzdušia
Stav projektu	PROJEKT BOL ÚSPEŠNE UKONČENÝ V JÚNI 2006
2003-04-995-03-17: Systém monitorovania biologickej bezpečnosti (GMO) - twinning	
Zahraničný partner	Rakúsko (Federal Environment Agency - FEA)
Celkový finančný objem	1 500 000 EUR
Cieľ	<p>Zlepšenie administratívnych kapacít na poli biologickej bezpečnosti a vytvorenie národného monitorovacieho systému pre biologickú bezpečnosť, porovnateľnú so štandardným systémom zavedeným v EÚ, ktorý zahŕňa oblasť používania GMO v uzavretých priestoroch, ich uvoľňovania do životného prostredia a umiestnenia na trh, MŽP SR bude v rámci projektu podporovať predovšetkým vytváranie kapacít pre kontrolu, detekciu a na riadenie dát v oblasti GMO posilňovaním:</p> <ul style="list-style-type: none"> administratívnych kapacít zodpovedných úradov pre kontrolu kapacít laboratórií, aby dosiahli akreditáciu pre kontrolu a dozor vytvorením elektronického informačného systému pre potreby záznamov aktivít a dát, týkajúcich sa GMO.
Stav projektu	PROJEKT BOL ÚSPEŠNE UKONČENÝ V AUGUSTE 2005
2003-04-995-03-18: Implementácia smerníc EÚ o elektrickom a elektronickom šrote – projekt technickej asistencie	
Zahraničný partner	Švédske obchodné zastupiteľstvo – Swedish Trade Council
Celkový finančný objem	400 000 EUR
Cieľ	<p>Implementácia záväzkov vyplývajúcich pre SR zo smerníc EÚ o odpade z elektrických a elektronických zariadení. Projekt je zameraný na:</p> <ul style="list-style-type: none"> analýzu súčasného stavu implementácie smerníc o elektroodpade a návrhy na doplnenie, príp. zlepšenie existujúcej a pripravovanej národnej legislatívy týkajúcej sa nakladania s elektroodpadom analýzu existujúceho individuálneho alebo kolektívnych systémov na zabezpečenie oddeleného zberu elektroodpadu návrh optimalizácie systému na zabezpečenie spracovania elektroodpadu za použitia najlepších dostupných techník na spracovanie, zhodnotenie a recykláciu vývoj a implementáciu softvéru pre register výrobcov elektrických a elektronických zariadení v rámci informačného systému o elektrických a elektronických zariadeniach a elektroodpadoch vyškolenie pracovníkov SAŽP v oblasti správneho nahlasovania údajov o elektroodpade pre potreby EÚ
Stav projektu	PROJEKT BOL ÚSPEŠNE UKONČENÝ V OKTÓBRI 2006

Tabuľka 268. Projekty realizované v rámci nealokovanej čiastky tzv. „Unallocated Institutional Building Facility“ Finančného memoranda Národného programu PHARE 2003

UIBF 2003-004-995-01-04/07: Inštitucionálne posilnenie v oblasti manažmentu kontaminovaných zariadení s obsahom PCB v SR – projekt technickej asistencie	
Partner	Dekonta, s.r.o., v spolupráci s SHMÚ
Celkový finančný objem	130 000 EUR
Cieľ	<p>Podpora MŽP SR a SAŽP pri vytváraní inštitucionálnych a organizačných podmienok pre správne plnenie požiadaviek smernice Rady 96/59/EC. Projekt je zameraný na:</p> <ul style="list-style-type: none"> zabezpečenie plnenia požiadaviek EK týkajúcich sa podávania správ o stave inventarizácie kontaminovaných zariadení a nakladaní s nimi,

	<ul style="list-style-type: none"> vytvorenie inštitucionálnej a organizačnej koordinácie prác pre zabezpečenie aktuálnej inventarizácie kontaminovaných zariadení na území SR a kontrolovaného nakladania s nimi, prostredníctvom nahlasovania údajov držiteľov kontaminovaných zariadení s obsahom PCB a ich následne spracovania v informačnom systéme vytvorenie informačného systému, ktorého výstupy budú slúžiť pre podávanie správ o aktuálnom stave kontaminovaných zariadení na území SR a o spôsobe nakladania s nimi pre MŽP SR, EK, kontrolné orgány štátnej správy, štátne a verejné inštitúcie
Stav projektu	PROJEKT BOL ÚSPEŠNE UKONČENÝ V JÚLI 2006
UIBF 2003-004-995-01-04/17: Posilnenie administratívnych kapacít MŽP SR v oblasti prípravy a implementácie projektov verejno-súkromného partnerstva (PPP) a v oblasti štátnej pomoci v EÚ za účelom efektívnej implementácie environmentálneho acquis prostredníctvom environmentálnych investičných projektov – projekt technickej asistencie	
Zahranický partner	Integrated Skills, s.r.o.
Celkový finančný objem	199 999 EUR
Cieľ	<p>Projekt je zameraný na:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvýšenie kvalifikácie špecializovaných ľudských zdrojov MŽP SR (Sekcie zahraničnej pomoci) v oblasti prípravy a implementácie PPP projektov zvýšenie kvalifikácie špecializovaných ľudských zdrojov MŽP SR (Sekcie zahraničnej pomoci) v oblasti poskytovania štátnej pomoci v EÚ optimalizáciu postupov Sekcie zahraničnej pomoci pri príprave PPP projektov v oblasti štátnej pomoci v EÚ tak, aby MŽP SR bolo schopné pripravovať a viesť realizáciu projektov štátnej pomoci a PPP projektov
Stav projektu	PROJEKT BOL ÚSPEŠNE UKONČENÝ V JÚLI 2006

• TRANSITION FACILITY - Prechodný fond (2004-2006)

Prechodný fond – Transition Facility (2004-2006) je určený pre nové členské štáty EÚ s cieľom posilnenia a rozvoja ich administratívnych kapacít pre zabezpečenie implementácie právnych predpisov ES v oblastiach, ktoré nemôžu byť financované zo štrukturálnych fondov. Návrhy projektov musia vychádzať z *acquis communautaire* a nesmú sa prekrývať s existujúcimi PHARE, alebo projektmi iných fondov, ktoré poskytuje EÚ.

V súlade s týmito podmienkami boli pre rezort MŽP SR schválené na financovanie v rámci tzv. nealokovanej čiastky (Unallocated Institutional Building Facility) **Prechodného fondu na rok 2004** nasledovné projekty:

Tabuľka 269. Projekty realizované v rámci nealokovanej čiastky tzv. „Unallocated Institutional Building Facility“ Prechodného fondu 2004

UIBF 2004/016-764.08.0301-0002: Odvodenie typovo špecifických referenčných podmienok pre klasifikáciu ekologického stavu vôd – twinning light	
Zahranický partner	Fínsko (Finnish Environmental Institute)
Celkový finančný objem	200 000 EUR
Cieľ	<p>Určenie klasifikačného systému pre hodnotenie ekologického stavu útvarov povrchových vôd SR analýzami biologických prvkov kvality. Projekt je zameraný na:</p> <ul style="list-style-type: none"> testovanie typológie útvarov povrchových vôd SR údajmi z analýz biologických spoločenstiev (fytobentos, ryby a makrovertebráta) z referenčných lokalít výber reprezentatívnych kandidátskych metrik pre každý biologický prvok kvality a vhodných pre hodnotenie ekologického stavu vôd, odvodenie typovo špecifických referenčných podmienok pre každý biologický prvok kvality odvodenie klasifikačných schém pre hodnotenie ekologického stavu vôd

	<ul style="list-style-type: none"> zaškolenia slovenských, ktorí pracujú s monitoringom a hodnotením povrchových vôd
Stav projektu	PROJEKT BOL ÚSPEŠNE UKONČENÝ V JÚNI 2006
UIBF 2004/016-764.08.0301 Zabezpečenie plnenia informačných tokov o kvalite vôd vodných plôch SR a softwarového posilnenia databázového systému vôd vhodných na kúpanie – projekt technickej asistencie	
Zahraničný partner	Dekonta, s.r.o., v konzorciu s SHMÚ
Celkový finančný objem	199 000 EUR
Cieľ	<p>Vytvorenie podmienok pre zabezpečenie plnenia reportingových povinností SR voči EEA ako i reportingových povinností voči EK, ktoré pre SR vyplývajú zo smernice 76/160/ EHS a Rámцovej smernice o vodách.</p> <p>Projekt je zameraný na:</p> <ul style="list-style-type: none"> vytvorenie systému získavania údajov o kvalite vôd v jazerách a vodných nádržiach SR za účelom ich poskytnutia do informačnej siete EIONET – časť voda vytvorenie návrhu programu monitoringu jazier a vodných nádrží a jeho pilotná realizácia podľa princípov Rámцovej smernice o vodách a právnych predpisov SR. vytvorenie informačného a databázového systému na monitorovanie vôd určených na kúpanie za účelom umožnenia plnenia reportingových požiadaviek podľa smernice 76/160/EHS.
Stav projektu	PROJEKT V REALIZÁCIÍ, PREDPOKLADANÉ UKONČENIE V NOVEMBRI 2007

Útvar národného koordinátora zahraničnej pomoci vyhlásil dňa 6. septembra 2004 cyklus programovania Prechodného fondu na rok 2005. MŽP SR predložilo spolu 2 projektové návrhy, z ktorých bol na financovanie z **Prechodného fondu 2005** schválený nasledovný twinning projekt, ktorého implementácia bola zahájená v júli 2007.

Tabuľka 270. Projekt realizovaný v rámci Prechodného fondu 2005

TF 2005/017-464.06.01 – Stanovenie hodnôt environmentálnych noriem kvality pre vodu a posilnenie krajských a obvodných úradov životného prostredia pri implementácii kontroly a monitoringu vôd - twinning	
Zahraničný partner	Taliansko (Agentúra pre spoluprácu miestnych samospráv - Turín)
Celkový finančný objem	2 016 400 EUR
Cieľ	<p>Zlepšiť spôsobilosť slovenskej centrálnej, regionálnej a miestnej správy, aby sa zabezpečil úplný výkon acquis týkajúceho sa kvality vody. Projekt je zameraný hlavne na stanovenie EQS látky relevantné pre SR a na posilnenie krajských a obvodných úradov životného prostredia pri naplňaní požiadaviek Rámцovej smernice o vodách a smernice 76/464/EEC. Projekt je zameraný na:</p> <ul style="list-style-type: none"> zriadenie environmentálnych noriem kvality (ENK) pre nebezpečné látky inštaláciu informačného systému na regionálnych a okresných úradoch životného prostredia potrebného na zber, spracovanie a prenos údajov a poskytnutie príslušného vzdelávania odbornú prípravu a pomoc regionálnym a okresným úradom životného prostredia pri príprave kontrolných a monitorovacích programov odbornú prípravu pracovníkov, ktorí zodpovedajú za monitorovanie a kontrolu kvality vody a vypúšťanie odpadových vôd o používaní noriem a hodnotiacich metód zlepšenie koordinácie medzi centrálnymi a miestnymi štátnymi vodárenskými podnikmi zriadením pravidelných informačných tokov prípravu protokolov a príručiek o postupoch zlepšenej horizontálnej koordinácie medzi rôznymi inštitúciami
Stav projektu	PROJEKT V REALIZÁCIÍ, PREDPOKLADANÉ UKONČENIE V JÚLI 2008

LIFE III – Finančný nástroj pre životné prostredie

Program LIFE je zameraný na podporu rozvoja a realizácie politiky ochrany životného prostredia EÚ a jeho hlavným cieľom je prispieť k integrácii problematiky životného prostredia do ekonomickej a sociálnej oblasti. Aktivity boli financované v troch základných oblastiach: LIFE – Príroda, LIFE – Životné prostredie, LIFE – Tretie krajiny.

- **LIFE – Príroda:** podpora aktivít zameraných na implementáciu smernice o vtácoch č. 79/409/EHS a smernice o biotopoch č. 92/43/EHS a najmä tvorby siete NATURA 2000
- **LIFE – Životné prostredie:** rozvoj inovatívnych a integrujúcich techník a metód v životnom prostredí, podpora demonštratívnych a inovatívnych aktivít zameraných na:
 - začlenenie ochrany životného prostredia do rozvoja a plánovania mestských a pobrežných oblastí
 - trvalo udržateľné využívanie povrchových a podzemných vôd
 - znižovanie negatívnych vplyvov hospodárskych aktivít na životné prostredie
 - prevencia vzniku, opätovné použitie, zhodnocovanie a recyklácia odpadov
 - znižovanie negatívnych vplyvov vyrábaných produktov a poskytovaných služieb na životné prostredie
- **LIFE – Tretie krajiny:** rozvoj regiónov v oblasti Stredozemného a Baltického mora, táto časť programu na Slovensku neprebíhala.

O podporu sa môžu uchádzať všetky subjekty od štátnych inštitúcií po živnostníkov.

V rokoch 2000-2004 prebiehala tretia etapa programu - LIFE III, na ktorú bolo EK vyčlenených 640 mil. EUR, z toho 47 % na LIFE – Príroda, 47 % na LIFE – Životné prostredie a 6 % na LIFE – Tretie krajiny.

EK sa vzhľadom na dvojročné obdobie medzi starou a novou finančnou perspektívou EÚ (2007-2013) rozhodla, že predíži tretiu etapu programu LIFE o dva programovacie roky, t.j. do roku 2006. Príprava a schvaľovanie novelizácie legislatívneho rámca programu LIFE sa oneskorila natoľko, že EK nestihla zverejniť výzvu na predkladanie projektových návrhov na rok 2005 v obvyklom termíne a celý programovací cyklus sa preto posunul. Termíny uzávierky predkladania projektových návrhov boli z tohto dôvodu odložené na začiatok roka 2005.

V roku 2005 odovzdali slovenskí žiadatelia za časť LIFE – Príroda tri projektové návrhy, na ďalších troch projektoch spolupracovali so zahraničnými partnermi. EK schválila dva slovenské projekty a jeden maďarský spolu v sume 3 346 393 EUR. V komponente LIFE – Životné prostredie Slovenská republika zaslala 4 projekty, schválený však nebol ani jeden.

V roku 2006 prebiehali okrem programovania a realizácie schválených projektov aj vyjednávania na úrovni Rady. Program LIFE III je transformovaný do novej podoby s názvom LIFE +. Návrh nariadenia EK bol členskými krajinami EÚ schválený 28. marca 2007 a na jeho základe je pripravovaná nová výzva na podávanie projektov, ktorej zverejnenie sa očakáva v septembri 2007. Program LIFE + bude prebiehať v rokoch 2007-2013 s celkovou alokáciou 1,9 miliardy EUR.

Tabuľka 271. Prehľad schválených a prebiehajúcich projektov v rámci komunitárneho programu LIFE v roku 2006
LIFE - Príroda

Ochrana diverzity prírodného prostredia v NP Slovenský Raj	
Riešiteľ projektu:	Štátna ochrana prírody SR – Správa NP Slovenský raj
Partneri projektu:	DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Lesnícky výskumný ústav, Zájumové združenie obcí Slovenský Raj, obec Hrabušice, Slovenský skauting
Rozpočet projektu:	639 460 EUR
Grant LIFE:	319 961 EUR
Cieľ:	Ochrana a zlepšenie stavu biotopov NP Slovenský Raj
Stav:	realizácia zahájená v decembri 2004, projekt bude prebiehať do júna 2008

Ochrana dropa fúzatého na Slovensku LIFE05NAT/SK/000115	
Riešiteľ projektu:	Štátna ochrana prírody SR
Partneri projektu:	SOVS, RPS, mesto Lehnice, Poľovnícke združenie Lehnice
Rozpočet projektu:	1,5 M EUR
Grant LIFE:	319 961 EUR
Cieľ:	Zlepšenie ochrany dropa fúzatého na Slovensku prostredníctvom implementácie opatrení zameraných na elimináciu faktorov nepriaznivo ovplyvňujúcich stav populácie dropa fúzatého v SR.
Stav:	v realizácii

Obnova mokradí na Záhorskej nížine LIFE05NAT/SK/000112	
Riešiteľ projektu:	Štátna ochrana prírody SR
Partneri projektu:	
Rozpočet projektu:	624 000 EUR
Grant LIFE:	312 000 EUR
Cieľ:	Prispieť k vytváraniu Európskej sústavy chránených území NATURA 2000 v oblasti Záhoria, a to najmä zvýšenou právnou ochranou mokradí, obnovou ich vodného režimu a celkovým zlepšením existenčných podmienok najvýznamnejších mokraďových biotopov a druhov
Štáv:	v realizácii

Obnova vodného režimu v prírodnej rezervácii Šúrske močiare	
Riešiteľ projektu:	APOP – Asociácia priemyslu a ochrany prírody
Partneri projektu:	Obec Svätý Jur, Slovenský vodohospodársky podnik, Slovenský pôdny fond, ŠOP SR – Správa CHKO Malé Karpaty
Rozpočet projektu:	400 000 EUR
Grant LIFE:	300 000 EUR
Cieľ:	Zlepšiť vodný režim v NPR Šúr vedúci k stabilizácii mokraďových biotopov v tomto území
Štáv:	v realizácii, predpokladané ukončenie projektu v januári 2007

Ochrana orla kráľovského v Karpatskej panve	
Riešiteľ projektu:	SVODAS – Skupina pre výskum a ochranu dravcov a sov
Partneri projektu:	ŠOP SR, v spolupráci s MME Bird Life Hungary
Rozpočet projektu:	492 000 EUR
Grant LIFE:	369 000 EUR
Cieľ:	Efektívna ochrana orla kráľovského na území Slovenska, zvýšenie produktivity a osídľovanie nových lokalít týmto druhom
Štáv:	v realizácii, predpokladané ukončenie projektu v auguste 2007

Ochrana a manažment dunajských lužných lesov	
Riešiteľ projektu:	BROZ – Bratislavské regionálne ochranárske združenie
Partneri projektu:	ŠOP SR – Správa CHKO Dunajské luhy, Nationalpark Donau-Auen (Rakúsko)
Rozpočet projektu:	570 000 EUR
Grant LIFE:	370 500 EUR
Cieľ:	Prostredníctvom vylepšeného manažmentu a konkrétnych krokov dosiahnuť rozšírenie územia pokrytého lužnými lesmi
Štáv:	v realizácii, predpokladané ukončenie projektu v marci 2007

Ochrana CHVÚ Senné a Medzibodrožie na Slovensku	
Riešiteľ projektu:	Štátna ochrana prírody SR, Správa CHKO Latorica
Partneri projektu:	Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko, Zemplínske múzeum Michalovce, Obce Senné, Iňačovce, Blatná Polianka a Hažín, Poľovné združenie Ostrovík, Senné
Rozpočet projektu:	1 325 556 EUR
Grant LIFE:	662 778 EUR
Cieľ:	Obnoviť a zabezpečiť priaznivý stav zachovania kritériových druhov v CHVÚ Senné a Medzibodrožie prostredníctvom obnovy biotopov pre hniezdiace a sťahovavé druhy vtákov z prílohy 1 smernice o vtákoch.
Štáv:	v realizácii

Obnova a manažment biotopov piesočných dún na území Vojenského výcvikového priestoru Záhorie	
Riešiteľ projektu:	Vojenský technický a skúšobný ústav Záhorie
Partneri projektu:	ŠOP SR, Správa CHKO Záhorie Bratislavské regionálne ochranárske združenie
Rozpočet projektu:	1 538 438 EUR
Grant LIFE:	1 076 900 EUR
Cieľ:	Prispieť k budovaniu sústavy NATURA 2000 prostredníctvom ochrany, obnovy a starostlivosti o ochranársky významné biotopy pieskových dún a vresoviská a ich typické druhy vo Vojenskom výcvikovom priestore Záhorie.
Stav:	v realizácii

Ochrana sokola rároha v Karpatskej kotline	
Riešiteľ projektu:	Správa Národného parku Bükk, Maďarsko
Partneri projektu:	Správy maďarských národných parkov Aggtelek, Balaton, Duna-Dráva, Duna-Ipoly, Fertő-Hanság, Hortobágy, Körös-Maros, Kiskunság, Őrség, MME/BirdLife Hungary, E-misszió environmentálne združenie (Maďarsko), PRO VÉRTES nadácia pre ochranu prírody (Maďarsko), ŠOP SR, Ochrana dravcov Slovenska, Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko, Západoslovenská energetika, a. s
Rozpočet projektu:	2 152 042 EUR
Grant LIFE:	1 606 715 EUR
Cieľ:	Posilniť spoločnú populáciu sokola rároha v Maďarsku a na Slovensku, ktorý je globálne ohrozeným druhom z Prílohy I. smernice o vtácoch. Hlavným cieľom projektu je identifikovať hlavné dôvody poklesu európskej populácie a vytvoriť priaznivé podmienky pre jej stabilizáciu v krátkom období.
Stav:	v realizácii

LIFE – Životné prostredie

Trvalo udržateľný rozvoj miest a znižovanie dopadov klimatických zmien na kvalitu života v mestách a mestské prostredie LIFE04ENV/SK/000797	
Riešiteľ projektu:	Regionálne environmentálne centrum Slovensko
Partneri projektu:	mesto Púchov, OZ Živá planéta, Ministerstvo životného prostredia SR
Rozpočet projektu:	355 739 EUR
Grant LIFE:	170 945 EUR
Cieľ:	Vytvorí pilotný projekt na overenie možností zmiernenia klimatických zmien a globálneho otepľovania v 2 slovenských mestách, vedúci k vypracovaniu a overeniu inovatívnej metodiky na zvýšenie ekologickej stability v mestách
Stav:	realizácia projektu zahájená v septembri 2004, projekt bude prebiehať do júna 2007

Implementácia nových postupov pre trvalo udržateľný manažment vôd a krajiny maďarsko-slovenského územia (Malý žitný ostrov)	
Riešiteľ projektu:	Združenie obcí slovensko-maďarského cezhraničného územia dunajských mokradí (Maďarsko)
Partneri projektu:	Maďarsko - Samosprávne Združenie Horného Mošonského Podunajska, Geonardo Regionálne projekčno-vývojové environmentálne, priestorovo-informačné s.r.o., Správa životného prostredia a vodného hospodárstva Severného Zadunajska, VITUKI Ochránarský a Výskumný ústav vodného hospodárstva SR
Rozpočet projektu:	250 158 EUR
Grant LIFE:	123 763 EUR
Cieľ:	Projekt je zameraný na riešenie manažmentu a trvalo udržateľného využívania vodných a s vodou spojených ekologických systémov pri zohľadnení energetických a ekologických záujmov, ako aj ostatných vodohospodárskych záujmov. Konečným výsledkom riešenia projektu bude návrh novej vodohospodárskej stratégie a manažmentu krajiny, zohľadňujúcich environmentálne aspekty a využitie vodnej energie. Výsledky riešenia bude možné využiť pre riešenie podobných problémov v celej Európe.
Stav:	v realizácii

Integrovaný prístup k využitiu energie získavanej z biomasy	
Riešiteľ projektu:	BIOMASA – združenie právnických osôb
Partneri projektu:	UNDP – GEF, MŽP SR – SREP
Rozpočet projektu:	5 733 000 EUR
Grant LIFE:	1 012 000 EUR
Cieľ:	Vytvoríť inovatívny logistický systém zberu a zvozu dreveného odpadu, jeho spracovania do podoby drevených peliet a napokon distribúcie a dodávky tepla ku konečným prijímateľom, súčasťou projektu je rekonštrukcia 42 kotolní na spaľovanie uhlia a ich umiestnenie do verejných budov.
Štáv:	v realizácii, projekt bol ukončený v decembri 2006

Oficiálna rozvojová pomoc SR (ODA - Official Development Aid)

Povinnosť SR vytvoríť mechanizmus rozvojovej pomoci vyplynula po jej vstupe do EÚ. Východiskom pre tvorbu strategických a akčných dokumentov, smerníc, rozpočtov a medzinárodných dohôd sa stala Strednodobá koncepcia oficiálnej rozvojovej pomoci na roky 2003-2008, ktorá definuje ciele, princípy, priority a partnerov ODA.

Vláda SR na svojom zasadnutí dňa 12. apríla 2006 schválila **Národný program oficiálnej rozvojovej pomoci na rok 2006**. V poradí štvrtý Národný program definoval zameranie slovenskej oficiálnej rozvojovej pomoci na rok 2006.

Finančné prostriedky v roku 2006 boli primárne zamerané na projekty v nasledujúcich siedmich krajinách: Srbsko a Čierna Hora, Keňa, Sudán, Kirgizsko, Kazachstan, Ukrajina a Bielorusko.

Na program rozvojovej pomoci, ktorý priamo zabezpečuje MZV SR, bolo v roku 2006 pridelených zo štátneho rozpočtu 160 711 tis. Sk. Plánované finančné prostriedky boli použité na zabezpečenie a realizáciu týchto projektov:

- projektov pre Srbsko a Čiernu Horu 50 000 tis. Sk
- projektov pre Keňu a Sudán 30 000 tis. Sk
- projektov pre Kirgizsko a Kazachstan 25 000 tis. Sk
- projektov pre Ukrajinu a Bielorusko 10 000 tis. Sk
- projektov v ostatných krajinách (Afganistan, Bosna a Hercegovina, Kambodža, Mongolsko, Mozambik, Senegal) 40 000 tis. Sk
- projektov rozvojového vzdelávania a verejnej informovanosti 5 711 tis. Sk.

Vyššie uvedené projekty a aktivity sa financovali nasledovne:

- prostredníctvom **Fondu Bratislava – Belehrad** (projekty pre Srbsko a Čiernu Horu), ktorý spravuje od roku 2004 Nadácia na podporu občianskych aktivít (NPOA), 50 000 tis. Sk

- prostredníctvom **Trustového fondu** (ostatné projekty) zriadeného v roku 2003 MZV SR a Rozvojovým programom OSN (UNDP), spolu 110 711 tis. Sk.

V termíne od marca do decembra 2006 boli postupne vyhlásené 4 grantové kolá pre uvedené krajiny a skupiny krajín. V rámci týchto výziev bol v rezorte predložený jeden projekt, ktorý však napokon nebol schválený. Podľa správy ODA, ktorú každoročne vypracováva MZV SR objem poskytovanej ODA dosiahol v roku 2006 výšku 1,638 miliárd Sk, čo predstavuje podiel 0,103 % z hrubého národného dôchodku vytvoreného SR v roku 2006.

Tabuľka 272. Prehľad projektov realizovaných v roku 2006 pre oblasť ochrany životného prostredia

Manažment podzemných vôd a jeho cezhraničné aspekty v Kazachstane	
Riešiteľ projektu:	Slovenský hydrometeorologický ústav
Partneri projektu:	-
Rozpočet projektu:	3,41 mil. Sk
Príspevok ODA:	3,10 mil. Sk
Cieľ:	Napomôcť zlepšeniu integrovaného manažmentu cezhraničných útvarov podzemných vôd v Kazachstane
Štáv:	Projekt ukončený v decembri 2006

Mineralizácie prvkov platinovej skupiny a vzácnych zemín v Západnom Mongolsku: regionálne prognózne hodnotenie	
Riešiteľ projektu:	Štátny geologický ústav Dionýza Štúra
Partneri projektu:	Mineral Resources and Petroleum Authority of Mongolia, Mongolsko
Rozpočet projektu:	3,3 mil. Sk
Príspevok ODA:	3,00 mil. Sk
Cieľ:	Prispieť k ekonomickému rozvoju západného Mongolska na základe využitia minerálnych zdrojov
Stav:	Projekt ukončený v júli 2006

Podpora výchovy pre udržateľný rozvoj vo Vojvodine	
Riešiteľ projektu:	Slovenská agentúra životného prostredia
Partneri projektu:	-
Rozpočet projektu:	1,99 mil. Sk
Príspevok ODA:	1,98 mil. Sk
Cieľ:	Zvýšiť efektivitu výchovy pre udržateľný rozvoj vo Vojvodine a prispieť tak k udržateľnému životnému štýlu srbskej komunity.
Stav:	v realizácii

Integrovaný manažment vybraných povodí riek v súlade s európskou Rámcovou smernicou o vodách	
Riešiteľ projektu:	Výskumný ústav vodného hospodárstva
Partneri projektu:	1. Vojvodina Academy of Science and Art, Novi Sad 2. Ministry for Science and Environment Protection in Serbia – MSEP 3. Faculty of technical Sciences 4. University of Novi Sad 5. JVP „VODE VOJVODINE“ – Novi Sad - JVP
Rozpočet projektu:	5,18 mil. Sk
Príspevok ODA:	3,45 mil. Sk
Cieľ:	Získať klimatické a hydrologické údaje a diagnostické zdroje vo vzťahu k skvalitneniu rozhodovacieho potenciálu v spotrebe vody, bezpečnosti potravín, zdravia a životného prostredia. Tento cieľ napomôže vytvoriť „Vodný strategický vzorový plán“, jeden z najdôležitejších a najpodstatnejších dokumentov, ktorý je nevyhnutný pre priemysel, poľnohospodárstvo a občiansku spoločnosť.
Stav:	v realizácii

V oblasti životného prostredia sa oficiálna rozvojová pomoc zároveň koncentrovala na multilaterálne príspevky do medzinárodných organizácií a environmentálnych dohôd. V roku 2006 dosiahla výška členských príspevkov za MŽP SR sumu 4 336 000 Sk.

Globálny fond pre životné prostredie (GEF – Global Environmental Facility)

Iniciatíva GEF bola založená v roku 1991 ako pilotný program pod Medzinárodnou bankou pre obnovu a rozvoj. Cieľom iniciatívy GEF je pomáhať rozvojovým krajinám a krajinám s prechodnou ekonomikou financovať projekty zamerané na celosvetovú ochranu životného prostredia. Do roku 2006 bola pomoc GEF zameraná na projekty v oblasti trvalého využitia a ochrany biodiverzity, trvalé obhospodarovanie pôdy, zmiernenie dopadov klimatických zmien, spoločný manažment povodí riek a medzinárodných vôd, manažment perzistentých organických látok. Od roku 1991 poskytol fond GEF celkovo 6,2 bil. USD na viac ako 1 300 projektov vo viac ako 140 krajinách sveta. Do fondu GEF prispievalo v roku 2006 celkovo 32 donorských krajín. SR patrí medzi krajiny, ktoré môžu čerpať finančné prostriedky z fondu GEF.

Projekty GEF sú riadené implementačnými agentúrami GEF, ktorými sú United Nations Environment Programme – **UNEP** (Program OSN pre životné prostredie), United Nations Development Programme – **UNDP** (Rozvojový program OSN) a **World Bank** – Svetová banka.

Slovensko sa v iniciatíve GEF zúčastňuje od roku **1994**. V roku 2005 sa na realizáciu projektov GEF čerpali finančné prostriedky z Trust Fund GEF v rámci programovacieho obdobia GEF 3, ktorý bol k 31.5.2006 ukončený. Projekty z programovacieho obdobia GEF 3 sa budú môcť realizovať v novom programovacom období GEF 4, ktoré sa bude implementovať od 1.7. 2006 do 30.6. 2010.

V období od 1.7. 2006 do 30.6. 2010 sa tým pre iniciatívu Global Environment Facility začne nové programovacie obdobie (GEF 4), v ktorom sa prioritne oblasti zúžujú na **klimatické zmeny a biodiverzitu**.

Pre oblasť BIODIVERZITA - SR bola zaradená do skupiny 93 krajín, s priemernou alokáciou na krajinu do výšky maximálne 3,5 mil. USD do roku 2010. SR predložila na financovanie už schválený projekt „**Integrácia princípov a praktík ekologického manažmentu do krajinného a vodohospodárskeho manažmentu na Východoslovenskej nížine (Laborec-Uh)**“, ktorý schválila Rada GEF v roku 2006 a len z dôvodu nedostatku financií v predchádzajúcom programovacom období GEF 3 nebol projekt financovaný.

Pre oblasť KLIMATICKÉ ZMENY - SR bola pridelená individuálna alokácia v celkovom objeme 5,7 mil. USD do roku 2010, ktorú chce SR využiť na financovanie projektov v oblasti dopravy a obnoviteľných zdrojov energie.

V oblasti ochrany životného prostredia sa na území SR v roku 2006 realizovali (resp. pripravovali na realizáciu) nasledovné projekty:

1. Integrácia princípov a praktík ekologického manažmentu do krajinného a vodohospodárskeho manažmentu v regióne Laborec – Uh (Východoslovenská nížina)

2006 – Z prostriedkov UNDP/GEF sa v roku 2006 vykonal audit prípravnej fázy PDF A projektu (náklady na audit 1 000 USD), prebehol pripomienkový a schvaľovací proces projektového dokumentu projektu – žiadosti o finančné prostriedky GEF - vypracovaného v rámci prípravnej fázy PDF A projektu. Projekt bude koordinovať a realizovať Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.

2. Globálny program demonštrácie životaschopnosti a odstránenia prekážok brániacich úspešnej implementácii dostupných nespáľovacích technológií na zneškodnenie POPs

2006: začiatok realizácie. Celkový rozpočet 20 155 000, GEF 10 004 000 USD.

3. Ochrana, obnova a rozumné využívanie vápenatých slatín na Slovensku

2006: pokračovanie realizácie (do 2010). Celkový rozpočet 2 432 610, GEF 977 420 USD.

4. Redukcia emisií tvoriacich skleníkový efekt prostredníctvom využívania biomasy na severozápadnom Slovensku

2006: ukončenie realizácie. Celkový rozpočet 10 146 000, GEF 973 500 USD.

5. Ochrana a trvalo udržateľné využívanie lúk a pastvín v strednej Európe.

2006: ukončenie 30. 6.2006, GEF 750 000 USD

6. Podpora implementácie národného rámca biologickej bezpečnosti Slovenskej republiky

2006: realizácia

7. Zastavenie degradácie krajiny a vody v ekosystéme povodia Tisa: založenie mechanizmov pre krajinný a vodný manažment.

2006: príprava realizácie. Celkový rozpočet 1 897 544, GEF 999 972 USD.

8. Odstraňovanie bariér rekonštrukcie systémov verejného osvetlenia na Slovensku

2006: pokračovanie realizácie. Celkový rozpočet 3 206 000, GEF 970 000 USD.

9. Budovanie kapacity pre efektívnu participáciu v systéme Clearing-House biologickej bezpečnosti

2006: realizácia

Vstupom do EÚ sa SR stala súčasne aj platným členom Zmluvy o Európskom hospodárskom priestore - EHP.

Finančný mechanizmus EHP a Nórsky finančný mechanizmus

V súlade s rozšíreným znením tejto Zmluvy sa pre nových členov EÚ vytvorili nové finančné možnosti vo forme nenávratných grantov, ktorých spoločným cieľom je prispieť k zmierneniu a obmedzeniu hospodárskych a sociálnych nerovností v EHP s dôrazom na prístupujúce krajiny do EÚ. Pre obidve opatrenia je stanovené obdobie od 1. mája 2004 do 30. apríla 2009.

Prvým finančným nástrojom je multilaterálny príspevok EHP, určený na rozvoj zaostalých regiónov vo všetkých členských krajinách EÚ. Z tohto finančného nástroja sa majú financovať granty na investičné projekty v týchto prioritných sektoroch:

- ochrana životného prostredia vrátane ochrany životných podmienok, prostredníctvom obmedzenia znečisťovania a podpory v oblasti obnoviteľných energií
- podpora udržateľného rozvoja prostredníctvom zlepšeného využívania a manažmentu zdrojov a iné.

Druhým nástrojom je finančný nástroj Nórskeho kráľovstva s cieľom prispieť ku konsolidácii kapacity prístupujúcich krajín plne sa aktivizovať v rámci vnútorného trhu EHP prostredníctvom financovania grantov na investičné projekty v tých sektoroch, do ktorých smeruje aj podpora z FM EHP. V rámci týchto sektorov Nórske kráľovstvo špecifikovalo prioritné oblasti, ktorými sú:

- životné prostredie s dôrazom na posilnenie administratívnej kapacity na implementáciu relevantných ustanovení a investícií do infraštruktúry a technológie s prioritným postavením municipálneho odpadového hospodárstva
- regionálna politika a cezhraničné aktivity
- technická pomoc, týkajúca sa implementácie právneho stavu a poriadku – *acquis* a iné.

V rámci finančného nástroja EHP je pre všetkých 10 prístupujúcich krajín a tri tzv. kohézne krajiny EÚ – Španielsko, Portugalsko a Grécko – na obdobie od 1. mája 2004 do 30. apríla 2009 vyčlenených 600 miliónov EUR, z toho na jeden rok 120 mil. EUR. Z celkového objemu je pre SR vyčlenených 5,39 %, čo na celé obdobie predstavuje 32,34 mil. EUR.

Finančný nástroj Nórskeho kráľovstva, určený len pre prístupujúce krajiny, je na obdobie od 1. mája 2004 do 30. apríla 2009 kvantifikovaný v objeme 567 miliónov EUR, z čoho na jeden rok čiastka vo výške 113,4 mil. EUR. Podiel SR na celkovom objeme je plánovaný vo výške 37,99 mil. EUR na celé obdobie, čo predstavuje 6,7 %.

Podiel jednotlivých krajín na čerpaní finančných mechanizmov bol stanovený podľa kritérií uplatnených pri rozdeľovaní finančných prostriedkov pre Kohézny fond. Výška nenávratného finančného príspevku na projekt je závislá od typu prijímateľa pomoci. V prípade, ak sa jedná o projekt financovaný z verejných zdrojov, (centrálnych, regionálnych, miestnych) maximálna výška grantu je 85 % z celkových nákladov projektu. Pri ostatných projektoch nefinancovaných z verejných zdrojov je maximálna výška príspevku 60 % z celkových nákladov. Pri projektoch, na ktoré sa vzťahujú pravidlá štátnej pomoci, je výška príspevku ohraničená intenzitou štátnej pomoci, ak je táto intenzita pomoci ešte nižšia ako je 60 % z celkových nákladov.

Jednotlivé projektové návrhy budú prostredníctvom národného kontaktného bodu predkladané na schválenie spoločnému sekretariátu do Bruselu.

I. programovací cyklus prebehol na prelome rokov 2005-2006 – MŽP SR predložilo Národnému kontaktnému bodu 9 projektových návrhov; do konca roka 2006 MŽP SR neobdržalo informáciu o ich stave.

Prehľad ostatných projektov zahraničnej pomoci

Tabuľka 273. Prehľad ostatných projektov zahraničnej pomoci

Schéma/donor	2003	2004	2005	2006	Prijemca /spoluriešiteľ	Poznámka
6. rámcový program EK						
Zdokonalenie procesu EIA – IPM3			1,78 (0,044 M€)		SAŽP Rakúsko, Portugalsko, Švédsko, Veľká Británia	Realizácia december 2004 – marec 2006
Vzťahy medzi ekologickým a chemickým stavom povrchových vôd REBECCA		2,48 (0,064 M€)			SHMÚ SYKE-Finsko – koordinátor	Medzinárodný projekt za účasti 14 európskych krajín – financie pre SHMÚ (podmienečne ukončený)
Optimalizácia geologického úložiska pre stratégiu znižovania CO ₂ CASTOR			0,5 (0,013 M€)		ŠGÚDŠ GEUS Dánsko	Realizácia január 2005 – február 2006
Sieť referenčných laboratórií pre monitoring a biomonitoring polutantov – NORMAN			0,63 (0,016 M€)		VÚVH INEIR - Franc.	Riešenie 36 mesiacov, zahájenie september 2005
6.rámcový program EK– celkove			5,39 (0,14M€)			
Bilaterálna pomoc						
Belgicko – Flámsko						
Budovanie kapacity a tréning projektových manažérov pre udržateľný ekologický turizmus		2,59 (0,065 M€)			Slovenské banské múzeum International Forum for Biophilosophy	Realizácia október 2004 – jún 2006
Flámsko – celkove			2,59 (0,065 M€)			

Schéma/donor	2003	2004	2005	2006	Prijemca /spoluriešiteľ	Poznámka
Dánsko DEPA DANCEE						
Manažment povodní v SR a na Ukrajine	23,7 (0,59 M€)				MŽP SR (VÚVH, SHMÚ, SVP), DHI Dánsko, Maďarsko, Ukrajina, ČR	Realizácia marec 2001 – 2006
Dánsko – celkove 23,7 (0,59 M€)						
Holandsko - projekty						
Zavádzanie Rámцovej smernice o vodách smerom k integrovanému vodnému hospodárstvu v povodí rieky Hornád	13,26 (0,34 M€)				MŽP SR, SVP š.p., SHMÚ, VÚVH, Ameco NL	Realizácia marec 2005-október 2006
Optimalizácia a zlepšenie efektívnosti národného monitorovacieho systému kvality podzemných vôd				N	MŽP SR, SHMÚ, ŠGÚDŠ, VÚVH, Vodné zdroje SR, Holandsko	doplňujúci projekt k projektu: MAT03/SK/9/3 Hodnotenie podz. vôd podľa Rámцovej smernice o vodách 2000/60/ES
MTEC – školiace kurzy						
ISPA / KF životné prostredie	N	N	N		MŽP SR	3+4+3+0 účastníkov
Ako pôsobiť v Bruseli		N	N	N	SAŽP, MŽP SR	0+1+1+1 účastníkov
Komunikácia s verejnosťou			N		MŽP SR	0+0+1+0 účastník
Štrukturálne fondy			N	N	MŽP SR, SVP	0+0+1+2 účastníkov
Manažment záplav				N	MŽP SR	0+0+0+1 účastník
Holandsko – celkove 13,26 (0,34 M€)						
Nemecko						
Revitalizácia riek v okrese Revúca		1,14 (0,03 M€)			ŠOP SR Správa NP Muránska planina, Nemecko	Realizácia jún 2004 – jún 2006
Nemecko –celkove 1,14 (0,03 M€)						
Švajčiarsko						
Projekty spaľovni nemocničného odpadu v NsP Trnava a Čadca		90,09 (2,25 M€)			MŽP SR, MZ SR, Energoprojekt s.r.o., Ernst Basler	Realizácia spaľovne Čadca – od 2004 a príprava medzinárodnej zmlvy pre Trnavu od 2005
Švajčiarsko – celkove 90,09 (2,25 M€)						
Veľká Británia						
Sprístupnenie environmentálnej výchovy pre postihnutých		0,97 (0,024 M€)			SAŽP, Field Studies Council, Veľká Británia	Multilaterálny projekt VB, SR, Taliansko, Lotyšsko, Bulharsko a Poľsko
Veľká Británia – celkove 0,97 (0,024M€)						
Bilaterálne programy – celkove 131,75 (3,29M€)						
Iné programy a fondy						
Znalosti z prírody - Grundtvig 2				0,56 (0,015 M€)	SMOPaJ Bulhar., Tal., Česko, Rum.	Správca zdroja: Národná kancelária SOCRATES

Schéma/donor	2003	2004	2005	2006	Prijemca /spoluriešiteľ	Poznámka
RENASCENT Recyklačná sieť na pomoc malým a stredným podnikateľom				0,34 (0,009 M€)	SAŽP, Rakúsko a 14 partnerov z 3 krajín	Správca zdroja: MH Rakúskej republiky
Stratégia manažmentu nakladania s odpadmi zo zdravotníctva v Macedónsku - Zdravotnícky odpad				1,13(0,03M€)	SAŽP, MŽP, Macedónsko	Správca zdroja: Trust fund Bazilejského dohovoru
Vývoj a zriadenie systému riadenia pre oblasť mazacích olejov v Bosne a Hercegovine			0,75(0,02M€)		SAŽP, MŽP Bosna a Hercegovina	UNEP - Mediterranean Action Plan
Ochrana pred povodňami				0,56 (0,015 M€)	VÚVH Česko, Poľsko, Maďarsko,	Správca zdroja: International Visegrad Fund + MŽP SR
ALMA MATER - Banská Štiavnica. Európsky význam Baníckej a lesníckej akadémie				0,3(0,008 M€)	SBM B. Štiavnica, Česko, Poľsko, Maďarsko	Správca zdroja: International Visegrad Fund + MŽP SR ukončený 2006
Workshop týkajúci sa environmentálne vhodného nakladania s odpadovými olejmi				1,13(0,03M€)	SAŽP	Správca zdroja: Technical Assistance Information Exchange Office (TAIEX)
Workshop pre colných úradníkov, pohraničnú stráž, inšpektorov a políciu- ilegálna preprava odpadov				3,0(0,08M€)	SAŽP	Správca zdroja: Technical Assistance Information Exchange Office (TAIEX)
Workshop- implementácia Bazilejského protokolu o zodpovednosti a náhrade škôd			3,0 (0,08M€)		SAŽP	Správca zdroja: TAIEX a poľská vláda ukončený v januári 2006
Prihraničný program osvetu v životnom prostredí			0,6 (0,016M€)		SAŽP, Užhorodská národná univerzita	Zdroj financovania: PHARE Iniciatíva pre vonkajšiu hranicu
Iné programy a fondy – celkove			11,37 (0,30M€)			
CELKOVÝ OBJEM ZAHRANIČNEJ POMOCI			148,51 (3,73M€)			

Vysvetlivky:

- Čísla predstavujú celkovú hodnotu zahraničnej pomoci v mil. Sk, ak nie je uvedené ináč.
- Finančné čiastky boli prepočítané podľa aktuálneho kurzového lístka NBS – sú orientačné.
- N - výška finančnej pomoci nebola identifikovaná, náklady nie je možné vyčíslieť (účasť na seminároch a stretnutiach expertov a pod.)
- Tmavé plochy znázorňujú obdobie realizácie projektu
- Informácia o finančnej čiastke sa nachádza v roku schválenia